

*Fjärilen
i min hjärna*

Fjärilen
i min hjärna

ROMAN AV
Anders Paulrud

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Av Anders Paulrud har tidigare utgivits:

Det regnar i Wimbledon 1994

Amamamor 1996

Inbjudan till sorg 2000

Ett ögonblicks verk 2003

Kärleken till Sofia Karlsson 2005

Som vi älskade varandra 2007

www.albertbonniersforlag.se

ISBN 978-91-0-011899-0

© Anders Paulrud 2008

ScandBook AB, Falun 2008

*Till
Lisa och Annika*

*Jag älskar deadlines. Jag gillar det svischande
ljudet de gör när de flyger förbi.*

DOUGLAS ADAMS

Fåglarna i underjorden

Och nu vänder jag mig nedåt, till fåglarna i underjorden –

Så kanske. Om det inte lät så dramatiskt. Och vackert.

Förresten, det finns inga ord. Ord som ger det mening, döendet menar jag.

Jag försöker hitta dem i det som är nära: nattygsbordet här intill med blyertspennorna och anteckningsboken, några få böcker. Ett glas saft.

Och jag kunde önska mig en lätt sommarvind att fastna i gardinerna, minnas ljudet av små fötter, kanske äta lite fast hunger saknas, en skiva vitt bröd med jordgubbsmarmelad och några klunkar av det välsignade kaffet –

Ett nytt ljus nu, för hetta och tystnad.
Inte för ord.

I uppskjutandet, där lever jag denna vinter. I egen-
domlig tystnad. I den speciella rysning längs rygg-
raden som uppstår när man inte kan använda ord.
Inte säga dem. Nu när det inte längre går att lura av
språket dess förklädnader.

Och ändå vill jag viska fram de sista storslagna
berättelserna för dig, de närmast hjärtat och de små
andetagen.

Senare, nu när allt är senare, tänker jag på det som
är borta ur livet; också namnen på människor jag
känt och tyckt om – till och med älskat – och alla
de andra människorna, de som aldrig flyttade in hos
mig.

Inser det meningslösa i ånger. Jag ångrar inte
mina fel. Inte förbrytelserna –
Skulden är konstant, ändå.

Det finns andra ord för det här, men de tillhör inte mig.

Ur journalerna:

Man får veta det för sent. Symptomen kommer sällan i ett tidigt skede av sjukdomen.

Först hostan. Och jag hade hostat en hel sommar och höst, och det var inte den vanliga rökhostan. Irritationer i luftvägar och slemhinnor. Torr hosta. Blöt hosta. En gång med lite blod. Då blir man förskräckt, när man ser sitt eget blod komma upp.

Andningen blir sämre. Gradvis. Det piper och väser.

Inga smärtor, inte då i början.

Ingen feber eller svettningar.

Men jag tappar vikt. Sedan jag fick beskedet för drygt ett år sedan har jag gått ner femton kilo, kanske mer, och jag väger som när jag var i tidiga tjugo-åren.

Andnöd, ja, ibland.

Sedan tillstöter svårigheter att svälja, en egen-
domlig *tveksamhet* när jag ska svälja. Klunkarna av
vätska blir mindre.

Cytostatika. Strålning.

Det har blivit fel i kroppens celler. Förut var de
i balans, inte nu. Nu uppför de sig fel, de sköter sig
inte som de ska. De fortsätter att dela sig ohäm-
mat och tar ingen hänsyn till de friska cellerna. De
sjuka, man skulle kunna säga ouppfostrade, cellerna
har blivit till klumpar.

Det är rökningen.

Och ändå fortsätter jag med cigaretterna, dessa
små kemiska fabriker med bensen, nitrosaminer,
formaldehyd, cyanväte och tusentals andra farliga
och giftiga ämnen. Inte lika många, det går inte här,
men jag röker fortfarande en och annan i blåsten
utanför sjukhusbyggnaden. Jag sitter på en för rö-
kare anvisad bänk, insvept i pappas gamla vinröda
badrock och den grå mössan på huvudet. Oftast är
Solveig med.

Jag, i likhet med de andra patienterna här, reage-
rar med oro, nedstämdhet och en, stundtals, overk-
lig passivitet.

Också tröttheten är svår. Jag kan inte sova bort den, jag kommer inte ikapp och förbi den förbannade tröttheten.